

ინფორმირებული თანხმობის წესის დარღვევა: ექიმის ბრალეულობისა და
ზიანის ანაზღაურების პრობლემატიკა

ნინო გაბროშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ ტატანაშვილი, სამართლის დოქტორანტი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნინო გაბროშვილი

20.05.2026

აბსტრაქტი

ინფორმირებული თანხმობა სამედიცინო სამართლის ფუნდამენტია. სამედიცინო ჩარევის ლეგიტიმურობა დამოკიდებულია იმაზე თუ რამდენად ჯეროვნად მიაწოდა ექიმმა ინფორმაცია პაციენტს მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის, ჩასატარებელი მკურნალობის, მანიპულაციის ალტერნატიული მეთოდებისა და თანმხლები რისკების შესახებ. ნაშრომის მიზანია ინფორმირების წესის დარღვევით გამოწვეული სამართალ-ურთიერთობის, ექიმის ბრალეულობის და პაციენტის სამოქალაქო-სამართლებრივ მოთხოვნებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ჩარჩოსა და სასამართლო პრაქტიკის შესწავლა.

კვლევაში გამოყენებულია კვლევის შემდეგი მეთოდები: **დოქტრინალური, აღწერილობითი, შედარებითი, შეფასებითი**. საკვლევი თემის დეტალური შესწავლის მიზნით ნაშრომში წარმოდგენილია როგორც **ინდუქციური და დედუქციური** მსჯელობის ტექნიკები, ისე **სინთეზისა და ანალიზის** მეთოდები.

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოსა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებების ანალიზის თანახმად, ინფორმირების პრინციპის დარღვევა არა მხოლოდ ინდივიდის ნების ავტონომიურობას ლახავს, არამედ იწვევს სამედიცინო მომსახურების გამწვევის სამოქალაქო-სამართლებრივ პასუხისმგებლობას, რაც ზიანის კომპენსირებაში გამოიხატება. გარდა ამისა, ექიმის ბრალეულობის განსაზღვრისას მნიშვნელოვანია მისი ქმედებების დეტალური შემოწმება, რათა დადგინდეს თუ რამდენად გონივრულად და ობიექტურად შეაფასა მან პაციენტთან დაკავშირებული მოცემულობა.

პაციენტთა გადაწყვეტილებებისა და ღირებულებების პატივისცემა პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლების დაცვის გარანტიას წარმოადგენს. უფლებათა კოლიზიის ნაწილში შესაბამისი რელიგიის წარმომადგენლებმა თავად უნდა განსაზღვრონ სამართლებრივი რეგლამენტირების უპირატესობის საკითხი. რაც შეეხება, გადაუდებელ სამედიცინო ჩარევებსა და არასრულწლოვან ბენეფიციარებს, აუცილებელია ამ უკანასკნელთა საუკეთესო ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფა.

საძიებო სიტყვები: ინფორმირებული თანხმობა, პაციენტის ავტონომიურობა, გადაწყვეტილებაუნარიო პაციენტები, იეჰოვას მოწმეები, თავისუფალი განვითარების უფლება, ჯანმრთელობის უფლება, რელიგიის თავისუფლება, ექიმის ბრალეულობა, ზიანის ანაზღაურება.

Abstract

Informed consent is a cornerstone of medical law. The legitimacy of a medical intervention depends on how adequately the doctor has informed the patient about their health condition, the treatment to be performed, alternative methods of manipulation and the associated risks. The aim of the paper is to study the legislative framework and judicial practice related to the legal relationship caused by the violation of the information rule, the doctor's culpability and the patient's civil legal claims.

The following research methods were used in the study: **doctrinal, descriptive, comparative, evaluative**. In order to study the research topic in detail, the paper presents both **inductive** and **deductive** reasoning techniques, as well as **synthesis** and **analysis** methods.

According to an analysis of the decisions of the European Court of Human Rights and the Supreme Court of Georgia, violation of the principle of information not only violates the autonomy of the individual's will, but also leads to civil liability of the provider of medical services, which is expressed in compensation for damage. In addition, when determining a doctor's guilt, it is important to conduct a detailed examination of his actions to determine how reasonably and objectively he assessed the situation and circumstances related to the patient.

Respect for patient's decisions and values is a guarantee of the protection of the right to free development. In the case of a conflict of rights, representatives of the relevant religion must themselves determine the issue of the primacy of legal regulation. As for emergency medical interventions and minor beneficiaries, it is necessary to ensure the protection of the best interests of the latter.

Search terms: informed consent, patient autonomy, incompetent patients, Jehovah's Witnesses, right to free development, right to health, freedom of religion, physician's fault, compensation for damages.